

SZTANDAR VI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO im. Tadeusza Reytana obchodzi stulecie.

Sztandar szkolny obok godła i hymnu szkoły należy do najważniejszych symboli szkolnych. Stanowi on znak tożsamości wspólnoty. Łączy tych, którzy chcą urzeczywistniać te same wartości, a dzięki temu stanowi również znak ciągłości i trwania. Sztandar uczestniczy w najważniejszych uroczystościach szkolnych oraz reprezentuje w szczególnych sytuacjach społeczność szkolną na zewnątrz.

Od zarania dziejów sztandary otoczone były należnym im szacunkiem i miłością, Dlatego oddawano im cześć i honory, uroczystość je poświęcano, składano na nie przysięgę. Sztandar Szkoły jest symbolem jej historii i tradycji. Jest znakiem, który łączy tych, którzy opuszczają jej progi, obecnych oraz przyszłych uczniów. Dlatego otaczamy go czcią i oddajemy należne mu honory.

Awers naszego sztandaru - zaszczytna jego strona - nawiązuje do symboliki związanej z naszą Ojczyzną - na pąsowo-czerwonym tle srebrzystobiały orzeł w koronie: rozpostarte skrzydła orła symbolizują dążenie do najwyższego lotu, dumę narodową (wszak sztandar powstał w 1919 r., tuż po odzyskaniu przez Polskę niepodległości), orzeł umieszczony na pąsowym tle wiąże początki państwowości polskiej (legenda o powstaniu państwa polskiego – ponoć Lech zobaczywszy białego orła na tle zachodzącego słońca zdecydował, że właśnie w tym miejscu osiadzie wraz ze swoim plemieniem) z okresem powstania szkoły Mariana Rychłowskiego – rewolucji 1905 r. (czerwone sztandary polskich robotników walczących o wolną Polskę i reformy społeczne). Poniżej orła biegnie szarfa z napisem **"WIEDZA I POTĘGA"**; napis ten w intencji fundatorów najlepiej oddawał misję i zadania Szkoły.

Na rewersie sztandaru umieszczono elementy wiążące się ze Szkołą i Patronem: w jego górnej części namalowany na tkaninie w kole i naszyty na płat portret Patrona Tadeusza Reytana, poniżej biegnie napis – „*PAŃSTWOWE GIMNAZJUM im. T. Reytana 1919*“; całość obejmują od spodu dwie związane złoto-pomarańczową wstęgą gałązki – wawrzynu i dębu. Wawrzynu, ponieważ jest on symbolem

zwycięstwa, triumfu, a także dzięki swym wiecznie zielonym liściom i intensywnemu zapachowi już od starożytności był znakiem młodości i nieśmiertelności, a dla chrześcijan uosabiał życie wieczne. Dębu, ponieważ długowieczność i okazały wygląd dębów od wieków sprawiały na ludziach duże wrażenie - już w Rzymie wieńczono wybitnych obywateli za zasługi wieńcem z liści dębowych; dąb był symbolem siły, szlachetności i sławy.

HISTORIA SZTANDARU.

Istniejąca od 1905 r. prywatna siedmioklasowa Szkoła Realna Mariana Rychłowskiego w czerwcu 1919 r. została podporządkowana władzom polskim, otrzymała oficjalną nazwę **VI Państwowe Liceum i Gimnazjum im. Tadeusza Reytana**, siedzibę przy ul. Książęcej 4, z tej okazji został też ufundowany sztandar.

Sztandar był obecny na wszystkich uroczystościach szkolnych i wraz ze społecznością szkolną przeprowadził się w 1937 r. do nowej siedziby przy ul. Rakowieckiej 23, gdzie pozostał do końca istnienia II Rzeczypospolitej.

1.IX.1939 r. wybuchła II wojna światowa i fakt ten nie pozostał bez wpływu na losy „Reytana”. Okupanci niemieccy zamknęli wszystkie warszawskie szkoły średnie - władze niemieckie nakazały opuszczenie budynku przy ul. Rakowieckiej, w którym urządzono warsztaty naprawy butów żołnierskich. Niszczone były też pamiątki i symbole narodowe, dlatego ich ochrona, ukrywanie przed okupantem stało się podstawowym patriotycznym zadaniem Polaków.

W tych okolicznościach ważną rolę w dziejach „Reytana” odegrał woźny - pan Stanisław Wojtczak. Czuwał on nad bezpieczeństwem uczniów i nauczycieli na tajnych kompletach i w czasie spotkań konspiracyjnych. W piwnicy na terenie szkoły przechowywał broń – pistolety, granaty, amunicję; kilkakrotnie uratował uczniów i nauczycieli w trakcie najścia Niemców i rewizji w budynku szkoły. W 1946 r. pan Stanisław Wojtczak otrzymał od Ministra Oświaty i Wychowania podziękowanie i nagrodę pieniężną za opiekę i zabezpieczenie mienia szkolnego „w okresie, gdy szkolnictwo polskie nie mogło normalnie pracować, a mienie szkolne było rozkradane, wywożone i niszczone”.

W czasie wojny panu Stanisławowi Wojtczakowi udało się

ocalić sztandar „Reytana” (istnieją dwie wersje tej historii, ostatecznej nie udało się ustalić) - zakopując tkaninę w ogrodzie albo ukrywając ją w nieczynnym piecu w kotłowni szkoły. Ukrywanie sztandaru było zadaniem niezwykle trudnym, ponieważ tkaninę należało często przewietrzać, czego pan Wojtczak nie był w stanie zrobić potajemnie, a następnie składać w określony sposób, by jej nie zniszczyć. Na polecenie dyrektora Szkoły, pana Stanisława Ostrowskiego, który nie chciał narażać swego pracownika, po pewnym czasie sztandar został przeniesiony do willi dyrektora na Mokotowie, przy ulicy Malczewskiego i tam ukryty. Córka dyrektora (pani Wanda Ostrowska) często wspominała okupacyjne „dogłądanie” sztandaru – nocne wietrzenie i trzepanie tego cennego zabytku. Skrytka była dobra – sztandar przetrwał okupację, Powstanie Warszawskie i wypędzenie ludności po upadku Powstania. Willa nie uległa zniszczeniu. Po Powstaniu, po powrocie do Warszawy, dyrektor zastał sztandar w skrytce. Po dokonaniu odpowiednich zabiegów pielęgnacyjnych schowano go w bielizniarce. Niestety w 1945 lub 1946 roku willa została splądrowana – sztandar ukradziono. Dyrektor Ostrowski dał nawet ogłoszenie do prasy, w którym bardzo podkreślał historyczną, a nie materialną wartość przedmiotu. Może argumenty, a może zwykła ludzka przyzwoitość sprawiły, że za kilka dni na schodach organizowanej wtedy ponownie przy ul. Rakowieckiej 23 szkoły znaleziono spory pakunek, a w nim podrzucony sztandar. Był zniszczony - ubytki zostały zrekonstruowane za czasów dyrektora Wojciechowskiego – ale na głowie orła ciągle tkwiła korona. Po zakończeniu działań wojennych sztandar został ostatecznie wydobyty i umieszczony w gablocie ściiennej przy wejściu do szkoły.

Rozpoczęły się czasy powojenne - również trudne: władza ludowa starała się zniszczyć wszelkie związki Polaków z przedwojenną tradycją - burze dziejowe nie ominęły sztandaru – ktoś wzorując się na oficjalnie obowiązującym godle państwowym odpruł koronę zdobiącą głowę orła. Ubytek ten zrekonstruowano dopiero staraniem pana dyrektora Stanisława Wojciechowskiego (1953 – 74). Sztandar umieszczono w gablocie ściiennej przy wejściu do szkoły.

Od 1957 r, od reaktywacji 1 WDH do połowy lat pięćdziesiątych XX w., dopóki istniała drużyna harcerska Czarna Jedyńka, sztandar był obecny również na jej uroczystościach.

W 1958 r. przeprowadził się do nowej siedziby – obecnego budynku szkoły przy ul. Wiktorskiej 30.

W 1967 r. na dziedzińcu przed szkołą odsłonięto „głaz jubileuszowy”, dzień 22 kwietnia (datę protestu Reytana w czasie obrad Sejmu w 1773) ogłoszono Świętem Szkoły, a Liceum otrzymało nowy sztandar.

Od tego momentu w ważnych dla Szkoły chwilach uczestniczyły dwa sztandary. W 2001 r. - by tradycji stało się zadość - stary sztandar został przekazany pod opiekę nowoutworzonemu Gimnazjum i od tego czasu był i jest do dziś obecny podczas wszystkich ważnych uroczystości szkolnych i zawsze towarzyszy mu poczet Gimnazjalistów.